

Questio Unica.

sesto phisi. Dicendum q̄ in scientia solum consideratur per se accidentia cōuenientia subiecto ex determinata ratione sue considerationis. s.t. scđm phisi. dicit q̄ astrologia et scientie medie ex parte termini sunt phisice. Et ex parte medijs mathematice.

Ad octauum dictum est secundo phisico. nec est multum curandum an in aliquibus posterius possit intelligi sine priori. Posterius enim tempore potest intelligi sine priori. Tamen posterius natura ut homo non intelligitur sine animali deinde dicis q̄ sim pliciter abstractum et simpliciter non abstractū nō sunt contradictoria. Et ideo ibi datur medium vnde de astrologia nec est phisica nec mathematica sim pliciter. **M**ethaphysica autem nullo modo.

Ad nonum illa propositio non est intelligenda secundum modum nostrū intelligēdi. Sed h̄z naturā rei vñ qđ prius est. est pri⁹ naturaliter cognoscibile. **A**d decimū negatur. Cōmentator. deinde dicit q̄ materia sensibilis est satis nota materia vero nō proprie diffinitur quia non est ens completum. Sed contra scđm aristo. vi. metha. Laro et os diffiniunt sicut simum et tamen ista nō sunt entia completa iō dicitur q̄ materia diffinitur per materiam sensibile idest per aliquem habitudinem ad motum generationis vel alium. Et per hoc patet ad aliud. Nec materia signata ponitur in diffinitione.

Ad vndecimū p̄z per idē. Si dicatur secundū mathematicū circul⁹ est figura a cui⁹ centro oēs linee ducte ad circūferētiā sūt equeales. Et angul⁹ rectus est qui fit ex linea perpendiculariter cadente sup lineā rectā. Ecce q̄ in istis diffinitionib⁹ ponis aliquid importās motū ergo mathematic⁹ nō abstrahit pl⁹ qđ phisicus. Dicendū tamē q̄ nō cōsiderat circulos in rōne motu sed pro facilitori introductione iuuenum aliqui vñ motu dicētes q̄ linea fit ex fluxu pūcti.

Vñ tertiu sic procedit videtur q̄ vniuersale non sit posterius suis singularib⁹ q̄ illud est prius a quo nō conuertif subtilendi cōsequentia sed ab vniuersali ad singulare non conuertif subsistendi p̄fia igitur. Sed contra est phi. dicens. t.c. viij. q̄ vniuersale aut nichil est aut posterius singularibus vnde de anima duplex erat opinio vt dicit. s.t. hic platonī c̄ enī ponētes vniuersalia separata que essent forme et idee et cause rerum particulariū quo ad esse et cognosci volebant q̄ esset quedā anima separata per se que esset causa et idea animabus particularibus et q̄ quicquid inuenitur in eis deriuat ab illa. Naturales autem oppositum opinantur.

Respōdeo dicēdum q̄ circa opinionē platōis di uerse sunt opiniones quomodo scđ ipse ponit ideas separatas q̄ latine dicuntur species vel forme et qđ sentiat. s.t. in opu. et eustratius dictum est in logica. Inter theologos autem franciscus maronis in. i. d. xl. dicit q̄ ari. falsum imponit platonī quo ad primum q̄ plato posuisset vnum indiuidum singulare esse cōmune pluribus scđ hanc ideā scđm q̄ esset ens actu existens. Tertium q̄ esset separata localiter sci licet in aere. Quartum q̄ mensuraretur tempore vñ alia mensura. Primum enim non cōcederet plato de ydea quia dicit ydeam esse quoddā vniuersale. Nec km quia abstrahit ab actu potētia. Nec tertium quia dicit q̄ vniuersale nūsc̄ est qui autem sunt grossi intellectus hoc difficulter intelligunt quia nesciunt abstrahere. Nec quartum quia vniuersale abstrahit a tempore. Si queratur quare ari. voluit sic facere dicit q̄ hoc fuit propter inuidiam per quam etiam

Articulus Tertius.

imponit platonī yrores debere esse cōmunes q̄ plato dixerat q̄ omnia deberent esse communia. Hoc tamen non īrellexit nisi de bonis exterioribus vñ alter dicit q̄ ari. fuit optimus phisicus sed pessimus methaphysicus quia nesciuit abstrahere. Si ergo queratur quid sit ydea dicitur q̄ est diuina essentia vt imitabilis est a creaturis vel qđditas rei abstracta per intellectum. Rationabilius autem videtur primū q̄ secundum augustinum sunt eterne et adorāde. Aliqui dicunt q̄ licet plato habuerit verū intellectum tñ iusto reprehēditur a philo. q̄ obscure loq batur. Veritas autem non querit angulos vnde p̄ illum obscurum modum loquendi poterat aliquib⁹ esse occasio errandi et ideo reprobatur a phō. Sed contra per hoc reprobaretur sacra scriptura quevitur methaphoris ne dentur margarite porchis. Au reolus in primo sen. deffendit aristotelem et verum imponit platonī vnde plato concessit q̄ mundus habet exemplar eternum apud creatorem sed non posnebat istud exemplar sicut theologi quia non dicebat q̄ esset in deo realiter sed tantum modo obiectus et q̄ erat aliquid realiter distinctum a deo ad qđ deus aspicit producendo res singulares. Et ideo magister in principio. ii. s. d. q̄ plato ponit tria p̄ncipia scilicet deum exemplar et materiam. Dicebat etiam nostram scientiā esse de istis ydeis quia alie res sunt corruptibles. Manifestum est autem q̄ nō omnis nostra scientia est de deo ergo exemplar secundum platonē non est deus. Licet seneca tñ epis tola. lxvij. ponit q̄ exemplar omnium rerum est deus habens intra se numeros vniuersorū plen⁹ h̄is figuris quas plato ydeas vocat. Et august. contra achademos dicit platonē sēssisse duos mūdos scđ sensibilem et intelligibilem que est ydea. Undum vero intelligibilem in deo posuit. Sed hec exponuntur per esse in alio obiectus.

Notandū preterea dimissa hac opnione platonis scđm. S. T. hic q̄ vniuersale p̄t dupliciter considerari. Primo scđm q̄ subiacet intētioni vniuersalitatis. Et sic est posterius singularibus. Secūdo secundū propriā eius naturā. Et sic est prius eis km rationē nō aut scđm rē q̄ eadē est natura km rē aia lis et hoīs. Alter solet distinguivnū vniuersale p̄ vniuersale logicū et hoc ē posterius singularib⁹. Et iō vocat vniuersale post rē. Vniuersale vñ altud ē phisicū vñ mathematicū. Et istud nō ē pri⁹ singularibus alias esset vniuersale anī rē q̄ oē prius est ante. Et i predicableb⁹ dī q̄ prius sōr. est alb⁹ qđ hō. Et vocat vniuersale in re vñ vniuersale phisicū ē in materia sensibili vniuersale vñ mathematicū ē in materia intellectibili idest in materia qđta alid ē vniuersale metaphysicū. Et dī vniuersale anī rē. Et ē dupler scđ āte rem natura tñ. Et ē ipsa natura cōsiderata i suis p̄ncipiis qđditatius. Aliud ē vniuersale āte rē natura et tēpore simul. Et ē vniuersale cōsideratū km q̄ h̄z esse in mente prime cause. Et vtrōq̄ mō vniuersale metha. ē pri⁹ singularib⁹. Et de his iā multa dicta sunt in logicalib⁹ libris. Vniuersale logicū fit p̄ intellectū. Mō aut vniuersale phisicū. Sed istd est in suis singularib⁹ extra aiam. Nec ponēduz est aliqui vniuersale realiter separatū a suis singularibus vt quidā iponūt platonī. **Q**uidā ponūt adhuc quadruplicē vniuersale scđ in causādo vt de⁹ et intelligētie. Et talia vniuersalia i prohemio methaphysice sūt difficillima ad cognoscēdū. Aliud ē vniuersale ydeale. Tertiū ē vniuersale formale. Et ē qđditas rei de qua dī esse sc̄q̄. Aliud ē vniuersale intētionale